

REVISTA ECONOMICĂ

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală” Dej, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare” Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chiorana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crisana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia” Cohalm, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Săimăreana”, „Sebeșana”, „Caransebeș”, „Sebeșana” Sebeșul-săseș, „Seldgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărăndeana”, „Zlăgnea”, „Agricola”, însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
IOAN I. LĂPĂDATU.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IX.

Sibiu, 20 Octomvrie 1907.

Nr. 42.

Misiunea băncilor noastre.

I.

Mai astă-iarnă cetiam des, că băncile noastre împart prea multă dividendă, prea multe tantieme. Că nu sprijinesc scopurile Asociațiunii, nu abonează „Țara noastră”, nu jertfesc mult pentru înaintarea și respândirea culturii în straturile poporului.

Apoi trecut-au luni de zile. Dividendele s'au distribuit, tantiemele s'au încuviințat și aproape toate băncile noastre au acordat sume mari sau sume mărunte pentru scopuri culturale. Din curiositate frunzărit-am bilanțuri de ale institutelor străine, cu profituri uriașe; dar sumele votate pentru scopuri filantropice și culturale lipsesc total sau sunt ridicole.

Trecut-au alte luni de zile după astfel de acordări și încuviințări, ce nu sunt în defavorul băncilor noastre. — „Albina”, „Bihoreana”, „Coroana” și altele își ridicau cu zor capitalul de acții, cercând a se întări în privința financiară.

Prin August, în fine, vine dl Dr. Aurel Ciupe și în numerii 172 și 173 ai ziarului „Lupta” aduce alte învinuiri institutelor noastre. În doi prim-articoli, referitori la misiunea băncilor noastre, dl Ciupe constată că prin înființarea acestora n'am câștigat nimic. Din contră am pierdut. „Poporul nostru — zice dl Ciupe — nu a fost îndatinat cu împrumuturi până la înființarea băncilor românești; în băncile străine nu aveam încredere și se feream de ele ca Satana de tămâie. Și asta e și astăzi: țărani ținuturilor pe unde nu sunt bănci românești, nu sunt îndatorati, în apropierea institutelor românești însă sunt aproape cu desăvârșire îngropați în datorii. Cauza e că românașul nu are spirit de întreprindere, banii împrumutați foarte rar îi pla-

sează în afaceri de negoț, ca să se sporească, ci aproape în toate cazurile îi cheltuiește pentru lipsuri mai mici de casă și în urmă se trezește cu moșia părintească împovărată.”

„Această cauză că băncile românești nu formează o avere reală națională este, că foarte cu puțină excepțiune, fundatorilor, sau mai bine zis conducătorilor acelor le lipsește tot calitatea care îi lipsește poporului, spiritul de întreprindere. Las că și capitalul social, cu toate accidentele lui, este la toate băncile noastre așa de mic, încât abia poate veni în conziderare în comparație cu alte bănci străine. Băncile noastre cu excepțiunea doar a singurei „Ardeleana” nu se ocupă decât cu împrumuturi ipotecare și ici-colo personale, pe cambii. Clientela în 99 de cazuri îi este poporul plugar. De afaceri comerciale și industriale nici pomană. În fruntea afacerilor aproape fără excepțiune stau oameni neexperți, în cele mai multe cazuri preții sunt directorii executivi, cari — natural — că la toate se pricep numai la afaceri financiare nu. Și este firesc să fie așa, pentru că un preot de unde să-și fi câștigat cunoștințele cerute pentru afaceri de bancă? Iar de altă parte și poziția preotului ca atare nu-i permite și mai bine zis îi este piedecă pentru câștigarea cunoștințelor financiare.”

„În legătură cu băncile românești vreau să mai fac observarea că de când s'au înființat, s'au prăpădit și înstrăinat nemaipomenit de multe averi naționale, vetre de ale poporului, moștenite dela moși-strămoși, ajungând aproape toate în mâni străine. În schimb ce-am câștigat? Aproape nimica, sau absolut nimic.”

„Iată de ce afirm eu că băncile noastre pentru noi nu sunt avere ci din contră pierdere. Ne-au sărăcit poporul, care este tăria și singura bază a existenței noastre, pen-

trucă puținele instituțiuni culturale ce le avem, parte stau sub influințe străine, parte sunt prea slabe și de oameni slabi conduse, așa încât toată nădejdea și încrederea ni se bazează numai și numai pe popor și conservatismul lui“.

Aceste sunt „constatări critice“ ale dlui Ciupe. Și pentruca băncile noastre să nu fie parazite ale trupului națiunii, ci să-și câștige drept de existență, să aibă viitor și să prospereze: le recomandă ca să adape setea de pământ a poporului plugar; să înlătore din fruntea conducerii oamenii fără de pricepere și simț de comerț.

Articolele au fost criticate cu destulă competență în numărul 36 al revistei noastre. Totuș credem mult mai importantă chestiunea, decât să o turnăm și răsturnăm în câteva șire. Față de învinuirile — îndreptățite și neîndreptățite — ce se aduc și din partea unor oameni da ai noștri — e bine să precizăm rostul și menirea institutelor noastre financiare, să precizăm ceea ce indică titlul șirelor prezente — și ceea ce a omis dl Ciupe în articolele d-sale cu același titlu.

II.

În ce constă misiunea băncilor peste tot și a celor românești în special?

Misiunea băncilor e, ca pe baza creditului, să pună în circulație capitaluri. Ele sondează și acaparează atât capitalurile disponibile, cât și persoanele capabile de credit și prin organismul lor pun la cale, fac de se întâlnește cererea cu oferta și astfel fac ca prin circulație, să devină roditoare capitalurile.

Rolul schițat e simplu și mai mult pasiv.

Legea universală a progresului cere diferențiere. Cere o serie de schimbări sau transformări înaintând dela omogen la eterogen.

Primul stadiu, în progresul băncilor, e deja diferențierea aceluși rol pasiv. Încetul cu încetul, această diferențiere devine tot atât de definită ca și rolul original. Urmează altă diferențiere la rând: trecând băncile la rol activ, pentru a li-se lămuri activitatea în felurite și deosebite sensuri.

*

Se tot accentuează, că banii fac minuni. Banul e putere în mâna omului cuminte. În țările Apusului Rotschild ii, Rockefeller-ii sunt puteri, cu cari abia îndrăznesc să se războiască guvernele. În Ungaria familiile Dreher și Haggemacher au adunat sute de milioane fără ajutorul băncilor.

Dar în mâinile oamenilor îndrăzneți și deștepți banul împrumutat dela bancă încă poate face lucruri însemnate. Esențialul e: că numai în mâna oamenilor deștepți. Sub îndemnul și îndreptarea luminată a conducătorilor, milioanele băncilor pot face cu atât mai mari lucruri. Esențialul e iarăș ca conducătorii băncilor să fie lumați. Nouă zecimi din întreagă producțiunea de cereale din Europa, le macină, și le prelucră mori puternice ce stau în legătură cu consorții de bănci. Trebuiețele de carne ale Americii și Statelor-Unite le satisfac abatorii uriașe, ce stau în mâna băncilor — abatorii producând circulație anuală de miliarde. În Germania lucrează, în cifră rotundă 1000 fabrici de ghete și din aceste cel puțin 800 s'au format cu bani dela bănci. Marile rafinării de zahăr, în mare parte sunt financiarizate de bănci. Consorții de bănci își înfig mâna cu gologanul în exploatații de păduri, în exploatații și rafinării de petrol de peste țări și mări. Haine de bărbați, mănuși, pălării se confecționează în fabrici. În industria de zidărit, în construcția de poduri, de mașine: toate particulele sunt lucruri de fabrică, începând dela cărămidă și terminând cu ultimul șurub. Fabricile... sunt financiarizate de bănci.

Mai anul trecut Ereki Károly amintind fapte ca cele înșirate adauge, că „în Ungaria sunt cunoscute lucrurile aceste. Totuș nu se desvoaltă nimic. În băncile ungurești zac depunerile de milioane ale mulțimei și stau la dispoziție miliardele Europei, cele satisfăcute cu puține interese, cari adastă cu zor ocazii potrivite pentru a fi plasate în întreprinderi nouă. Dar pot să adaste. Milioanele economisite pot zăceă în băncile ungurești cum ar zăceă la popoările sălbatice din Africa. Nu se face nimic în interesul evoluției economice!!

„Băncile Ungariei nu corespund chemării lor, dupăcum ar trebui. Lucrarea lor e croită pe un calapod. Sunt oameni, cari își depun banii cu patru și sunt alții, cari îi scot cu opt la sută. Diferința, cu excepția unor spese, e câștig pentru bănci. Acoardă credite la oameni nepricepători, aducându-i ulterior la ruină. În schimb, votează dividende de 25 la sută. Lucrul e simplu, dar nu duce la mântuire. Mulțimea își încredințează denarul în grija băncilor, pentruca aceste să poată acorda credite celor harnici, celor producători.

Ereki constată că băncile trebuie să joace rol conducător. Banul trebuie să devină productiv. Politica de dividende grase trebuie

abandonată. Dacă băncile nu lucrează nimic, afară de scrisul din birou, apoi cu depunerile poporului din ținut, despoaie poporul lipsit din același ținut. Afacerea e bună pentru acționari, dar pentru economia națională, pentru grosul poporului e păgubitoare.

Vina acestui simptom o poartă și indiferența publicului față de chestiunile economice și tehnice. Supremația economică nu o poate avea un popor, care nu crește din fii săi cei mai aleși decât politicieni, avocați, funcționari. Bunăstarea materială a poporului o pot împinge înainte numai bărbați independenți, cutezători, energici, cu vederi economice largi.

Vina o poartă și conducătorii băncilor, cari nu sunt destul de instruiți în economia națională.

Vina o poartă universitățile, școlile tehnice și comerciale, ale căror catedre nu se pot mândri cu reprezentanți, cari să se poată interesa cu de-anăruntul de chestiunile vitale ale producției și consumației.

Gavr. Todica

Cronică economică.

Insoțirile din capitală — salvate. — Hotărârea comitatului Timiș.
— Banca de asigurare „Transilvania“.

Intervenția insoțirilor din capitală la guvern pentru a le veni în ajutor în marea strâmtoare în care au ajuns, a avut succesul dorit. Ajutorul, ce este drept, nu se dă din visteria statului, cum au cerut reprezentanții insoțirilor, ci la dorința ministrului prezident Wekerle, 12 din cele mai puternice institute de bani din capitală au format un sindicat, care din mijloacele sale proprii a pus la dispoziția insoțirilor sumele necesare pentru trebuințele cele mai urgente, evaluate precum se știe la 5 milioane coroane. Precum anunță ziarele din capitală scopul urmărit de sindicat nu este atât a salva insoțirile, dintre cari multe au dovedit, că nu au nici un drept la existență, cât mai mult a feri de ruină miile de mici existențe economice cari și-au acoperit în trecut trebuințele de credit la insoțiri. De fapt sindicatul format a pus în vedere și acoardă credit numai insoțirilor neexceptionabile sub toate raporturile, pe când cele ce n'au trăit în trecut decât din exploatarea celor creduli și lipsiți, cari au apelat la ele — sunt lăsate în voia sortii lor.

Creditul pus la dispoziția insoțirilor strâmtorate variază amăsurat trebuințelor între K 20,000—K 250,000 și este menit exclusiv pentru achitarea băncilor austriace și a escontorilor privați. Replătirea creditelor acordate de consorțiu este contemplată a se face în 5 ani în cote de amortizare à 20%. Etalonul este fixat cu 1½% peste etalonul oficial.

Este o frumoasă dovadă de solidaritate dintre bănci și insoțiri aceasta intervenție, în fața căreia involuntar ni-se impune întrebarea: oare într'o situație analogă ca a insoțirilor din capitală, puteă-re-ar conta și băncile noastre la atâta bunăvoință din partea guvernului și a băncilor mari conducătoare din capitală?

De cunoscuta hotărâre a comitatului Timiș, prin care se interzice comunelor plasarea capitalurilor lor la băncile naționalităților, hotărâre aprobată ulterior, precum se știe, și de ministrul de interne, au luat notiță și câteva reviste de specialitate străine. Dintre acestea „Spar- und Renten-Zeitung“ bazată pe cine știe ce informațiuni tendențioase, relevază express că hotărârea principială din chestiune este îndreptată contra institutelor de bani sârbești și românești, cari — zice — „conform programului lor servesc scopurile politice ale naționalităților“.

Oricât de dedați am fi de a întâlni în presa maghiară din patrie acuze nefondate ca cele de sus, peste cele ce se scriu despre băncile noastre în presa din străinătate, unde încă întretinem legături de afaceri, credem că n'ar trebui trecut cu aceeași ușurință la ordinea zilei.

În special în cazul prezent din incidentul celor două hotărâri identice, a comitatului și a ministrului, poate ar fi fost la loc, ca în lipsă de alte remedii, băncile noastre de pe teritoriul comitatului Timiș, în conțelegere cu băncile sârbești, să-și ridice cel puțin în publicitate glasul de protestare în contra învinuirilor, ce li-s'au adus și nedreptății, ce li-se face; eventual să țină în această chestiune chiar un memorandum către ministru.

O asemenea acțiune ar avea, dacă nu alta cel puțin rezultatul de a informa opiniunea publică ne-preocupată asupra adevăratelor scopuri urmărite de băncile naționalităților și a spulberă calumniile la cari acestea sunt neîntrerupt sunt expuse din partea adversarilor lor.

*

O bancă este ca o fată mare: este bine să nu se vorbească mult despre ea. Și despre banca de asigurare mutuală „Transilvania“ din Sibiu s'a făcut în timpul din urmă multă vorbă — și nicidecât în favoarea ei.

Un incident, pe care unii poate îl conșideră de o importanță secundară, care însă caracterizează de-a-juns spiritul ce domnește la conducerea acestei bănci față de majoritatea clientelei ei — incident de care am amintit și noi la timpul său, tot la acest loc — a dat naștere unei întregi serii de articole recriminatoare apărute în ziarul „Lupta“, când contra băncii „Transilvania“, când contra publicului românesc, în special contra băncilor noastre, cari au fost învinuite, că ar sprijini băncile de asigurare ovrăiești.

Ca organ al băncilor noastre am avea datorința a le lua în apărare contra învinuirii nebazate ce li se face, sau dacă am admite, că acuza nu este cu totul nebazată, cel puțin a justifica atitudinea rezervată, ce de un timp încoace băncile noastre au început a arăta față de „Transilvania“.

Ne simțim însă dispenzați de acest lucru prin reproducerea argumentelor nimerite ce le publică pentru justificarea băncilor noastre „Un funcționar de bancă“ în Nr. 210 al „Luptei“. Iată ce zice acel „Un funcționar de bancă“:

„Câtă vreme „Transilvania“ rămâne societate de asigurare cu răspundere mutuală a asiguraților cum este, — nici o bancă serioasă nu poate impune clientelei sale, ca să-și asigure edificiile la ea, pentru că prin asta ia asupra-și răspunderea morală și eventual și materială pentru daunele inevitabile cărora ar fi expuși asigurații în caz de lichidare a „Transilvaniei“.

Cutez a afirmă că cea mai mare parte a asiguraților nu știu că ei sunt rezponzabili pentru pasivele institutului în caz de lichidare; nu știu, pentru că nu

cetesc, sau dacă îl cetesc nu pricep textul poliței de asigurare și mai vârtos textul statutelor institutului.

Ei cred că aceia cari au întemeiat „Transilvania“ sunt acționari, cari în caz de nevoie răspund cu capitalul investit în acțiuni pentru daunele institutului, și nu știu că din contră „fondatorii sunt creditorii bine adăpostii ai institutului“, cari până când susțin institutul își încassează interesele lor de 6% — minus darea de cupon, iar în caz de lichidare au să-și capete întreg capitalul existent dela cei asigurați, cari de altmintea se bucură de toate drepturile proprietarului având drept de vot, în adunările generale.

Ei, bine! După ce astăzi numai „Transilvania“ mai perseverează la situația asta periculoasă pentru cei asigurați, pentru că câte au mai fost în Transilvania și în Ungaria de categoria ei — toate au lichidat sau de voie sau de nevoie, mai poate cineva cu drept cuvânt pretinde dela băncile românești: ca ele numai de dragul numelui ei sonor pentru Români să impună debitorilor lor asigurări numai la „Transilvania“?

Poate că cei în drept a dispune de destinele „Transilvaniei“, a o preface în institut pe acțiuni, ca cei asigurați să fie siguri, că în cazul cel mai rău nu pot pierde mai mult decât premiile de asigurare plătite și atunci fie sigur că băncile românești nu vor fi îmbumbate față de ea, ci o vor sprijini la toată întâmplarea mai bucuros decât pe cele „ovreiești“.

Suntem de perfect acord cu părerile de mai sus, credem însă că pentru încetarea recriminărilor reciproce, cea mai bună soluțiune ar fi, ca cercurile conducătoare ale băncilor noastre, îndată ce se vor reîntoarce stări normale în piața de bani, să inițieze însele fondarea unei societăți de asigurare pe acții, pentru a căreia existență și propășire avem date atâtea condițiuni favorabile, iar până atunci chestiunea aceasta să se facă obiectul unui studiu serios și temeinic.

Notări principale ale Oficiului pentru asigurarea muncitorilor.

Cassele de păstrare sunt obligate a-și asigura impiegații pentru caz de morb. Cassele de păstrare nu cad în categoria institutelor publice înșirate în §. 10 al art. de lege XIX din 1907, prin urmare sunt obligate a-și asigura impiegații pentru caz de morb, întrucât plata acelorora nu este mai mare decât K 2400 anual, resp. K 8 la zi.

(Hotărîrea principială Nr. 603 dela 18 Septembrie 1907).

Asigurarea în contra accidentelor nu este obligatoare față de cassele de păstrare. Impiegații casselor de păstrare nu trebuie asigurați contra accidentelor. Chestiunile de controversă privitoare la obligamentul de asigurare sunt chemate a le decide definitiv autoritățile industriale.

(Hotărîrea principială Nr. 928 dela 18 Septembrie 1907).

Averea privată și obligamentul de asigurare. Imprejurarea, că funcționarul unei case de păstrare dispune de avere privată, nu se ia în conșiderare la statorirea obligamentului de asigurare normat în art. de lege XIX: 1907.

(Hotărîrea principială Nr. 948 dela 18 Septembrie 1907).

Aceia, pentru cari funcția ce o ocupă la o cassă de păstrare este numai o ocupațiune laterală, pentru

care nu primesc un salariu regulat, ci numai anumite onorarii, nu cad sub obligamentul de asigurare.

Impiegații tovărășilor de credit cad sub obligamentul de asigurare prevăzut în art. de lege XIX: 1907.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 17 Octombrie 1907.

Deși nu cunoaștem încă datele pozitive despre situațiunea băncilor de emisiune la 15 crt., totuși după toate semnele putem spune, că au fost mari cereri de satisfăcut la *medio*. Transportul de aur dela banca engleză la Egipt n'a încetat, ci din contră a fost mai mare. Banca Franciei a avut de satisfăcut cereri însemnate din Italia, iar banca imperială germană cereri din Holanda. În Berlin se calculează deja cu eventuala urcare a etalonului — și așa destul de urcat de 5½%, — încă în luna aceasta, dacă nu se vor imputina cererile din Holanda. Asemenea și băncile din provincie au făcut esconturi neobicinuit de mari în Berlin. Discontul privat a rămas la 4⅞%.

Pe piața internă efectul tranzacțiunii asupra cursului efectelor a fost de foarte scurtă durată, pentru că deja la o săptămână cursurile au scăzut aproape la nivelul de mai înainte. Asupra discontului n'a exersat tranzacțiunea nici o influință binefăcătoare până acum. Se pare chiar că băncile din Austria devin tot mai rezervate față de portofelul ungar, numai așa se poate explica faptul, că în Viena s'au prezentat în zilele ultime foarte puține cambii de proveniență ungară. Tot această rezervă a disconturilor austriaci este cauza scumpetei, ce domnește în Budapesta, unde numai cu mare greutate și dela 7% în sus se pot plasa cambii de portofel din provincie.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Sentinela“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Satul-nou, a convocat pe 1 Noembrie a. c. o adunare generală extraordinară, al căreia unic obiect de pertractare este: Stabilirea capitalului societății în urma emisiunii făcute conform prospectului dela 7 Martie a. c. și modificarea corespunzătoare a statutelor.

„Victoria“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Arad. Precum anunță „Magyar Pénzügy“ — durere chiar și știrile privitoare la băncile noastre trebuie să le culegem de prin ziarurile străine — „Victoria“ a înființat o secție americană, care ține în evidență pe Românii emigrați de pe teritoriul ei de activitate și prin bărbații de încredere stabiliți în centrele mai însemnate din America le încuviințează împrumuturi, le administrează capitalurile etc. Institutul, pe cum se spune, a făcut până acum bune treburi prin noua sa secție și astfel și-a propus a da în viitor o întindere și mai mare afacerilor sale americane.

DIN REUNIUNI.

Expoziția de copii din Ilimbav. Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului a aranjat Duminecă în 13 Octombrie nou a. c. a doua expoziție de copii în Ilimbav, sat curat românesc în părțile Nocrichiului din comit. Sibiului. Cea dintâi expoziție se ținuse anul trecut în *Apoldul-de jos*, lângă Mercurea.

Din partea reuniunii au luat parte domnii profesori Dr. Petru Șpan și Ioan Stan, tinărul avocat Dr. Lucian Borcea, Romul Simu și secretarul reuniunii Victor Tordășianu. Ca specialiști în juriu a fost dl Dr. Ilie Beu din Sibiu și dl Dr. Ilie Iancu medic cerc. în Tâlmăciu. Din Sibiu a fost dus și fotografatul Au erlich.

Au fost de față pretorele și medicul cercului Nocrichiu, d-nul proptopresbiter Ioachim Muntean cu doamna, dl dir. N. P. Petrescu cu doamna, preoți și învățători din comunele vecine. Comuna Ilimbav a fost întregă de față, în frunte cu vrednicul preot, — dl Ioan Alexandru, cu colegul său preotul Luca, cu dl notar Marin și învățătorul.

Oaspeții au luat parte la serviciul d-zeesc, după aceea s'a constituit definitiv juriul alegându-și președintele pe dl Dr. Beu, iar secretar pe R. Simu, începându-și apoi lucrările, după ce dl Dr. Șpan deschide expoziția prin cuvinte frumoase.

Examinarea s'a făcut în cimiterul bisericii, unde mamele cu copiii au fost așezate în rând pe bănci, iar pe delături eră publicul.

Lista fiind bine compusă și așezarea mamelor făcută conform rândului din listă, examinarea s'a putut face cu mai multă înlesnire ca altădată.

51 de mame au expus 74 copii în vârstă dela 6 luni până la 8 ani și anume 33 băieți și 41 fetițe.

După examinare juriul s'a retras în școală unde a compus lista celor de premiat.

S'a făcut mențiune onorabilă pentru 2 fetițe și s'au distribuit în cărțile de depunere la *Insoțirea Raiffeisen* din Ilimbav 30 de premii à 5 cor., și 5 premii à 3 cor. în total K 165, din cari K 125 din cassa Reuniunii agricole, K 20 din cassa alodială a comunei Ilimbav, K 15 dela *Insoțirea Raiffeisen* locală și K 5 dela biserică. S'au distribuit și rechizite de lăptat și cărți igienice și economice.

După premiare mamele cu copiii, împreună cu o mare parte a publicului s'au fotografiat. S'au fotografiat deosebit toate mamele cu copiii expuși, apoi copiii premiați singuri și pe urmă cei mai bine făcuți 3 copii dintre cei premiați.

A urmat conferența, ținută în biserică de către dl Dr. Iancu despre: „*Nutrirea și îngrijirea copiilor sugători*” și apoi a dlui Dr. Beu despre „*Îngrijirea copiilor după înțercare*”. D-sa în calitate de președinte al juriului, în fine, închide expoziția.

Cătră 4½ d. a. a urmat prânzul unde s'au ținut toaste instructive și s'au cântat frumoase cântări.

De încheiere amintim că comuna Ilimbav face o impresie bună prin casele, zidirile economice și închisorile corespunzătoare, prin curățenia stradelor, prin biserică și școala bine îngrijite, prin *Insoțirea de credit Raiffeisen*, prin o tovărășie agricolă și prin o reuniune de femei. Poporațiunea e harnică, frumoasă și sănătoasă. Portul curat românesc. Copiii ar fi fost toți vrednici de premiat.

Peste toate ne-a înveselit armonia dintre factorii conducători ai comunei. De ar fi așa pretutindeni! Dl preot I. Alexandru e preot la locul său. +

CRONICA.

Posturi vacante. „*Ardeleana*” din Orăștie publică concurs cu termenul de 15 Noembrie an. curent pentru ocuparea postului de *advocat jurisconsult*.

„*Selăgiana*” din Jibou, caută *contabil*. Salar anual K 1800 și K 360 bani de cuartir. Termenul concursului 1 Noembrie a. c.

„*Vlădeasa*” din B.-Huedin (Bánffy-Hunyad) caută un *practicant*. Se recere absolvarea unei școale superioare de comerț sau academii și cunoștința limbilor română, maghiară și eventual germană. Salar anual începător K 840.

Amănunte privitoare la toate 3 concursurile se pot afla între anunțurile numărului nostru de față.

Secretar de bancă nou. Precum aflăm, dl *Iosif Orga*, prim-contabilul „*Selăgenei*” din Jibou a fost numit *secretar* al institutului „*Economul*” din Cluj.

Etalonul „Băncii Naționale” a României. Intr'un interval scurt „*Banca Națională a României*” și-a urcat de douăori taxa împrumuturilor și anume la 12 Septembrie a. c. dela 5% la 6% și la 13 crt. dela 6% la 7%. Taxa de 5% s'a menținut neschimbată dela anul 1903. Urcarea etalonului este o urmare a recoltei slabe din anul curent, ale căreia efecte se resfrâng și asupra comerțului, industriei și finanțelor publice.

Bilanțul băncilor mari budapestane pe 1906. Revista „*Közgazdaság*” publică într'un număr recent al său un bilanț general pe 1906 al băncilor mari din capitală. Acest bilanț cuprinzând datele a 16 institute de bani din cele mai mari prezintă următoarele date: Active: Portofoliu cambial K 468,544 mii; Efecte K 273,541 mii; Avansuri K 274,680 mii; Impr. hipotecare K 2.185,607 mii; Imobiliu K 31,192 mii; Debitori K 436,587 mii; Cassa (numărar) K 29,535 mii; Alte active K 386,351 mii; Active totale K 4.086,037 mii. — Passive: Capital societar K 305,500 mii; Fonduri de rezervă K 227,324 mii; Scrisuri fonciare K 2.148,115 mii; Depozite spre fructificare K 605,619 mii; Creditori K 468,495 mii; Alte pasive K 281,936 mii.

Venitul brut al anului 1906 a fost la cele 16 institute K 89,853 mii, iar profitul net K 49,048 mii, care s'a distribuit cum urmează:

Dividendă K 34,735 mii; Rezerve K 5,147 mii; Tantieme K 4,694 mii și transpus pe 1907 K 4.472 mii.

S u m a r.

Misiunea băncilor noastre. — Cronică economică. — Hotărâri principiale ale Oficiului pentru asigurarea muncitorilor: Cassele de păstrare sunt obligate a-și asigura impiegații pentru caz de morb, Asigurarea în contra accidentelor nu este obligatoare față de cassele de păstrare, Averele private și obligamentul de asigurare. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale*: „*Sentinelă*”, „*Victoria*”. — *Din reuniuni*: Expoziția de copii din Ilimbav. — *Cronică*: Posturi vacante, Secretar de bancă nou, Etalonul „*Băncii Naționale*” a României, Bilanțul băncilor mari budapestane pe 1906.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 16 Octomvrie 1907.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpes'a vii de
A. Datoria de stat ungară.			
4	Kenta ung. aur, scut. de dare	110 75	111 —
4	" " Cor. " " "	93 15	93 40
3 1/2	" " " " " " " "	82 25	82 50
—	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	195 —	198 —
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	146 —	147 —
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	77 50	77 —
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	100 45	100 —
4	" rurale ungare " " "	93 90	94 —
4	" " croato-slav. " " "	94 25	96 50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc. de dare	96 30	96 50
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	96 25	96 50
4-2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	98 —	98 50
4-2	" " " " argint April-Oct. " " "	98 10	98 50
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	151 25	153 —
4	" " " " 1860 à fl. 100—	208 —	203 —
—	" " " " 1864 à fl. 100—	259 50	259 —
4	Renta austr. aur, scut. de dare	114 70	115 40
4	" " Cor. " " "	96 45	96 75
3 1/2	" " de invest. " " "	86 20	— —
C Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	92 50	92 50
5	" " Viena	102 25	— —
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	121 60	121 50
—	Imprumut Temeș-Bega din 1897	92 10	92 60
D. Scrisuri fonciare, obligat. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	96 55	— —
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	99 05	99 15
4	" " " " 50 ani în coroane	99 35	99 35
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta în fl.	100 —	100 25
4	" " " " in cor.	94 —	94 —
4 1/2	Obl. com. " banca ung. Pesta cu 10% premie	103 25	104 —
4	" " " " repl. 60 ani	94 —	94 25
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	94 50	— —
4	Obl. com. " " " " in cor	94 50	94 50
—	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	— —	101 —
4	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor	93 95	93 60
1 1/2	Banca hipotecară ungară în cor.	94 90	100 —
4	" " " " " " "	94 25	94 25
—	Obl. cu premii Banca ung. hip. à K 100	— —	105 —
5	" „Albina“, Sibiu	— —	101 —
4 1/2	" " " " " " "	— —	99 —
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu,	99 50	99 50
4	" " " " Brașov	94 —	94 50
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu,	101 —	101 —
4 1/2	" " " " " " "	99 50	99 50
4	" " " " " " "	94 —	94 25
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din 1880 à fl. 100	280 —	— —
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din 1889 à fl. 100	276 —	— —
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	252 25	250 —
2	" " " " sâmbesc à frs 100 —	104 75	110 —
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	263 —	— —
—	Basilica-Budapesta à fl. 5 —	21 50	22 —
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100 —	456 —	465 —
—	Buda, comuna à fl. 40 —	221 —	235 —
—	Pálffy, à fl. 40 —	198 —	202 —
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10 —	48 —	49 —
—	" " " " ungară, à fl. 5 —	28 40	28 —
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100 —	489 —	500 —
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5 —	— —	8 50
—	Lozuri „Jó sziv“, à fl. 4 —	— —	10 50
F. Valute			
—	Galbini imper pr. bucată	11 40	11 43
—	20 franci aur	19 22	19 21
—	20 marce aur	23 53	23 55
—	Sovereigns pr bucată	24 05	— —
—	Ruble hârtie per bucată	2 54	2 55
—	100 Marce hârtie	117 50	117 67
—	100 franci hârtie	— —	95 95
—	100 lire hârtie	96 20	96 10
—	100 lei hârtie	— —	95 30

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.
prof. de științe comere.

Se poate comandă dela administrația »Re-
vistei Economice«, cu prețul de 1
coroană.

Legea Tovărășilor

(Legea comercială ungară artic. XXXVII : 1875,
cu o introducere și îndrumări pentru înființarea
tovărășilor)

de

Vasile C. Osvadă,

directorul însoțirii „Agricola“ din Hunedoara și redactorul
foaiei „Tovărășia“ din Orăștie.

Se poate comandă la autor sau și prin admini-
strația „Rev. Economice“ cu prețul de 50 fil.

„BOCȘANA“, institut de credit în Bocșa-montană.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de economii și credit „Bocșana“ în Bocșa-montană (Német-Bogsán) publică concurs cu terminul de a se subșterne suplicele până la 31 Octomvrie a. crt. st. n.; pentru ocuparea postului de **cassar**, împreună cu un salariu de 1200 cor. precum și tantiema statutară.

Reflectanții au să dovedească absol-
varea vre-unei școale comerciale.

Ceice posed pe lângă limba maternă și maghiară și cea germană, vor fi preferiți.

Dela cel ce va fi ales să pretinde cau-
țiune de 400 cor. care sumă se va fructifica
la institut cu 6% sau aceea sumă în hârtii
de valoare, eventual și în realități.

După serviciu neexceptionabil de un an
se pune în prospect întărirea definitivă.

Postul are a se ocupa nemijlocit după
alegere.

Bocșa-montană, la 26 Sept. 1907.

Direcțiunea.

„SENTINELA“ institut de credit în Satul-nou.

CONVOCARE.

P. T. acționari dela „Sentinela“ institut de economii și credit ca societate pe acții se invită prin aceasta la

adunarea generală extraordinară,

ce se va ține în Satul-nou (Révaufalu) la 1 Noemvrie 1907, la 3 oare după amiază în localul institutului, iar dacă numărul acționarilor și al acțiilor depuse nu vor fi de ajuns pentru concluze valide, atunci adunarea se va ține în 9 Noemvrie 1907.

Ordinea zilei:

Stabilirea capitalului de acții în urma emisiunii făcute conform prospectului d'n 7 Martie a. c. și modificarea necesară a statutelor.

Satul-nou (Révaufalu) 4 Octomvrie 1907.

Nr. 112 (1—1)

Direcțiunea.

NB. La adunarea generală pot participa acei acționari cari sunt trecuți în cartea de acții cu 6 luni mai înainte sau posed titluri provizorii, pe cari cu o zi mai înainte le depun la cassa institutului sau la locurile următoare: Filiala în Săn-Mihaiu, „Luceafărul“ în Vârșet, „Timișiana“ în Timișoara, „Victoria“ în Arad, „Albina“ în Sibiu, „Lugoșana“ în Lugoj, „Steaua“ în Petruvasela, „Oraviciana“ în Oravița, „Lipovana“ în Lipova, „Făgetana“ în Făget, „Dunăreana“ în T. Cuvin, Iosif Seratin în Trebinje, Societatea Petru Maior în Budapesta și Nicolau Fabian în Beiuș. Acționarii cari nu se prezentează în persoană, să trimită plenipotență.

Plenipotență.

Prin aceasta plenipotentiez pe dl să mă reprezinte la adunarea generală extraordinară a institutului „Sentinela“ din 1 Noemvrie 1907 cu acții.

Dat

Martori:

Subscriere:

Revers.

Se confirmă depunerea a acții dela „Sentinela“ prin dl pentru adunarea generală extraordinară din 1 Noemvrie 1907.

Dat

Subscriere:

„SĚLĂGIANA“, institut de credit și econ. în Jibou.

CONCURS.

„Sălăgiana“, institut de credit și economii în Jibou (Zibó) publică concurs pentru ocuparea postului de **contabil** — devenit vacant prin abdicare — cu un salariu anual de K 1800 și K 360 bani de cuartir.

Doritorii de a ocupa acest post au să dovedească:

1. Absolvarea unei școli comerciale cu examen de maturitate.
2. Cunoștința perfectă a limbilor română, maghiară eventual și germană.
3. Să dovedească că au praxă destulă pentru conducerea contabilității și pregătirea bilanțului.

După anul de probă noul ales va fi definitivat, cu drept la penziune și tantiemă precum și la ridicarea salariului tot la 3 ani conform normativului; totodată are să depună o cauțiune egală cu salariul.

Ofertele însoțite de certificatele originale sunt a se înainta direcțiunii cel mai târziu până la 1 Noemvrie a. c. st. n.

Postul e de a se ocupa imediat după alegere.

Jibou, la 15 Octomvrie st. n. 1907.

Nr. 113 (1—2)

Direcțiunea.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea

membrilor din direcțiune

și

Drepturile, datorințele și responsabilitatea

comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,

directorul revistei „Magyar Pénzügy“

traduceri autorizate de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Se pot comanda la traducător în Sibiu sau la Librăria arhidiecezană din Sibiu, cea dintâi cu prețul de K 3.—, iar cea din urmă cu prețul de K 1.50.

„Cassa de păstrare“ (reuniune) în Săliște.

CONCURS.

„Cassa de păstrare“ (reuniune) în Săliște (comitatul Sibiiului) excreie concurs pentru ocuparea unui post de **funcționar**, cu termin până în 24 Octomvrie a. c. st. n.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar anual de K 1000.
2. Relut de cuartir K 100, iar după serviciu de 5 ani K 200.

3. Tantiema statutară.

4. Cuincuenalii de câte 10%.

Reflectanții la acest post au să dovedească că au absolvat școala comercială cu examen de maturitate și că au praxă în afacerile de bancă.

După anul de probă noul ales va fi declarat de funcționar definitiv și se va împărtași și de beneficiile fondului de penziune.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

Săliște, în 5 Octomvrie n. 1907.

Nr. 109 (2—2)

Direcțiunea.

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de casse și locuințe).

Nr. 2 (42—52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea hipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.

„ARDELEANA“, institut de credit în Orăștie.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **advocat-jurisconsult** al institutului de credit și economii, societate pe acții „Ardeleana“ din Orăștie (Szászváros), se publică prin aceasta concurs *cu termin până la 15 Nov. a. c.*

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental anual de K 4000.

2. 20% bani de cuartir K 800.

3. Din venitul cancelariei advocațiale o tantiemă egală cu a directorului, tantiemă care de prezent variază între K 1200—1300.

4. Din trei în trei ani un adaos de salar de 7½% a salarului fundamental K 300.

5. La comisiuni și exmisiuni diurnele regulamentare.

6. Drept de penziune conform normativului în vigoare.

Doritorii de a ocupa acest post au să dovedească că posed calificațiunea legală, prin acte corespunzătoare. Cererile să se adreseze până la terminul sus indicat la direcțiunea institutului.

Cel ales nu va putea exercia praxa privată și va avea să-și ocupe postul imediat.

Informațiuni mai detaliate se dau la cancelaria direcțiunii institutului.

Orăștie, la 15 Octomvrie 1907.

Nr. 111 [1—1]

Direcțiunea.

Știința conturilor

sau

Contabilitatea în partidă dublă

de

I. C. Panțu,

profesor la Școala superioară de comerț din Brașov.

Ediția II revăzută și completată, 8° mare

I—VIII + 323 pagini.

Editura Librăriei Ciureu din Brașov.

Se poate comandă și prin administrația „Revistei Economice“ cu prețul de K 4.—.